

Activități didactice în regim online

/ Descrierea cursurilor

Prof.univ.dr. Marcel Bunea

<http://unarte.org/departamente/pictura/#cursuri-online>

<https://classroom.google.com/c/NTY1MjczODk0MzRa>

Prof.univ.dr. Marcel Bunea

Activități didactice în regim on-line

Descrierea cursurilor

Argument

Cursurile de desen, culoare, compoziție, au în principal un caracter formativ.

Ele urmăresc formarea și dezvoltarea unor deprinderi specifice artelor plastice și conștientizarea relației studentului cu contextul actual al acestora, prin crearea bazelor unei înțelegeri profunde a spațiului cultural tradițional, modern și contemporan.

Procesul învățării are sens doar în măsura în care preexistă aptitudini creatoare.

A învăța, reclamă o abordare sistematică, o nevoie conștientă de asimilare a legilor reprezentării plastice, aptitudinile creatoare, împlinindu-se în relație cu cunoașterea legilor formelor naturale.

Procesul învățării presupune asimilarea a ceea ce este deja confirmat.

Procesul creativității presupune a da naștere noului, a ceea ce încă nu poate fi confirmat.

Învățarea și creativitatea nu se exclud, ele fiind acțiuni complementare.

Aptitudinile creatoare se împlinesc în cunoașterea legilor formelor naturale, care printr-o subtilă alchimie psihică se recompun, se reasează într-o altă și nouă ordine, devenind o altă natură (să o numim Artnatura). Se poate vorbi de sisteme elementare, de legi de ordonare a punctului, liniei, suprafeței sau culorii, așa cum se poate vorbi de legi de ordonare a formelor plastice tridimensionale, ansamblul lor constituind gramatica formei.

Asimilarea acestei gramatici, dublate de intuiție creativă și cunoaștere plurimorfă, poate conduce spre ceea ce numim îndeobște arta majoră. Când unul din elementele acestui binom lipsește, vom avea de-a face cu jocuri estetice gratuite sau decorativ-sterile, cu efecte formale, fără un conținut major.

Indiferent dacă ne ocupăm de artele tradiționale: pictura, sculptura, grafica, artele decorative sau artele alternative, elementele de gramatică a formei și culorii sunt indispensabile procesului de învățare.

Înțelegerea profundă se face prin mijloace specifice, cursurile urmărind, în cele din urmă, formarea bazei propriului limbaj plastic al studentului

Elementele de bază vor fi aprofundate ulterior printr-o problematică din ce în ce mai complexă, ținta majoră fiind înțelegerea elevată a realității prin afirmarea adevărului moral și estetic.

Artele vizuale încorporează ideea și o exprimă. Nefiind o înregistrare mecanică de elemente senzoriale, imaginea se dorește a fi o receptare cu adevărat creatoare a realității: imaginativă, subtilă și plină de expresivitate. Cursurile se vor strădui să stimuleze inteligența plastică și sensibilitatea, ele fiind bazate pe o relație de interactivitate între profesor și student, și nu o predare mecanică (acumulativă) de cunoștințe.

Disciplinele predate:

1. Strategii de reprezentare plastică în pictură

Anii de studii: master I; master II.

Cursul se concentrează preponderent asupra ideii de compoziție privită ca forma superioară de organizare plastică a suprafeței sau a spațiului.

Își propune să dezbată categorial compoziția vizuală, ca relație complexă și expresivă, glisând dinspre problematicile de organizare morfologică spre problematicile de comunicare prin imagine.

Inevitabil didactic, cursul oferă însă o mare libertate de exprimare individuală, considerând că strategiile de reprezentare pot urmări un demers care să îmbine cei doi poli ai psihicului

uman, rațiunea și sensibilitatea, ca un drum de la intuiție la calcul și de la calcul la efuziune, o sinteză bazată pe analogia contrariilor, pe legi ale alternanței și echilibrului.

Prin studiul acestei discipline se urmărește dobândirea competențelor și atingerea obiectivelor necesare ca, după 4 semestre de curs, studentul masterand să poată prezenta o lucrare de disertație conform standardelor academice ale învățământului artistic superior.

Temele sunt corelate, subordonate sau complementare, cu repertoriul noțional și imagistic urmărit de fiecare student în propria cercetare masterală.

Bibliografie:

ALBERS, Josef – Interaction of colour, Yale University Press in 1963

ARNHEIM, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, 1988

ARNHEIM, Rudolf, *Forța centrului vizual*, Editura Polirom, Colecția de Artă, Iași, 2012.

BOULEAU, CHARLES - *Geometria secretă a pictorilor*, Editura Meridiane, București, 1979.

ECCO UMBERTO, *Tratat de semiotică generală*, Ed. Meridiane, 1982

HAVEL, Marc, *Tehnica tabloului*, Ed. Meridiane, București, 1988.

Hockney, David, *Știința secretă*, Enciclopedia RAO, 2007, București.

ITTEN, Johannes, *Art de la couleur*, Paris, Dessain et Tolra, 1974.

KANDINSKI, Wassily, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, București, 1994.

KNOBLER NATHAN, *Dialogul vizual*, Ed. Meridiane, București, 1983.

2. Principii de structurare a cercetării în artele vizuale

Anii de studii: master I; master II.

Cursul își propune investigarea și definirea noțiunii de cercetare în domeniul artelor vizuale, având în vedere practica artistică și discursul teoretic anexat acesteia.

În primă instanță urmărește dezvoltarea capacității individuale de organizare și elaborare a unui program de cercetare dezvoltată pe parcursul celor 4 semestre de studiu.

Astfel strategiile vor ținti activitatea de identificare și explorare de surse și resurse necesare pentru articularea unui demers creativ individualizat. În acest sens se dorește ca fiecare student

să găsească o metodă personală de indentificare, definire și analiză a limbajului artistic, specific artelor vizuale contemporane, fără a exclude interferențe tehnice și stilistice cu alte domenii ale vizualului, ținând cont că arta ultimilor 30 de ani a stat sub semnul unei nestăvilite diversități. Aparent contradictorie și neunitară, ea scapă unei înțelegeri de suprafață. Cert este că arta contemporană se sustrage unei analize reductive, strict estetice, strict politice sau sociologice. A găsi grila de lectură înseamnă a înțelege spiritul timpului, sau chiar a întrevădea tendințele artelor dezvoltate în viitor.

[Temele](#) sunt corelate, subordonate sau complementare, cu repertoriul noțional și imagistic urmărit de fiecare student în propria cercetare masterală.

Bibliografie:

ALBERS, Josef – Interaction of colour, Yale University Press in 1963

ARNHEIM, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, 1988

Hockney, David, *Știința secretă*, Enciclopedia RAO, 2007, București.

ITTEN, Johannes, *Art de la couleur*, Paris, Dessain et Tolra, 1974.

KANDINSKI, Wassily, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, București, 1994.

LHOTE, André, *Să vorbim despre pictură*, Ed. Meridiane, București, 1971.

PAINTING TODAY, Phaidon Press Limited, 2009

WÖLFFLIN, H. HEINRICH - *Principii fundamentale ale istoriei artei*, Editura Meridiane, București, 1968

3. *Sinteze conceptuale în expresia picturală*

Anii de studii: master I; master II.

Cursul urmărește să contribuie la efortul de resincronizare a artelor vizuale românești cu preocupările contemporane internaționale. El pornește de la premiza că mare parte din cunoștințele despre fundamentele reprezentării plastice sunt deja asimilate.

Cursul urmărește ca aceste baze să formeze pe mai departe un tip de gândire plastică ușor diferit: mai abstract, dar în același timp mai puternic angrenat în real, în specificitatea epocii, în

cultura contemporană. Își propune cristalizarea proiectelor masterale în discursuri teoretice și practice, sintetizând informațiile și deprinderile de la celelalte cursuri masterale.

La o analiză mai atentă vom observa că el nu vine în contradicție cu cele învățate în anii anteriori, ci (foarte clar exprimat) în prelungirea lor. Altfel spus, nu propune o negare a artelor tradiționale, ci o firească dezvoltare, e adevărat, pe alte coordonate, a acelorași probleme plastice pe care modernitatea le-a cuantificat deja până pe la mijlocul secolului XX.

[Temele](#) sunt corelate, subordonate sau complementare, cu repertoriul noțional și imagistic urmărit de fiecare student în propria cercetare masterală.

[Bibliografie:](#)

ARNHEIM, Rudolf, *Arta și percepția vizuală*, Ed. Meridiane, 1988

BABIAS, Marius, *Nașterea culturii pop*, Ed. Idea Design & Print, Cluj Napoca, 2009

BERGER, René - *Mutația semnelor*, Editura Meridiane, București, 1978.

CONNOR, Steven - *Cultura postmodernă. O introducere în teoriile contemporane*, Editura Meridiane, București, 1999.

GOMPertz, Will, *O istorie a artei moderne*, Ed. Polirom, Iași, 2014

GROYS, Boris - *Despre nou. Eseu de economie culturală*, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2003

HOCKNEY, David, *Știința secretă*, Enciclopedia RAO, 2007, București.

HOFFMANN, Werner, *Fundamentele Artei Moderne*, Ed. Meridiane, 1976, București

KANDINSKI, Wassily, *Spiritualul în artă*, Ed. Meridiane, București, 1994.

LHOTE, André, *Să vorbim despre pictură*, Ed. Meridiane, București, 1971.

LYOTARD, Jean François - *Condiția postmodernă*, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2003

ZAHARIA, D.N. - *Antinomicul în arta contemporană*, Editura Dosoftei, Iași, 1999.

4. Dezvoltarea proiectului masteral

Anii de studii: master I; master II.

Cursul își propune sintetizarea cunoștințelor și deprinderilor dobândite la cursurile teoretice și la celelalte cursuri de atelier, pentru clarificarea și dezvoltarea proiectului masteral având ca

scop cristalizarea proiectelor masterale în discursuri practice și abordări teoretice bine articulate.

[Temele](#) sunt corelate, subordonate sau complementare, cu repertoriul noțional și imagistic urmărit de fiecare student în propria cercetare masterală.

Bibliografie:

Albers, Josef, *Interaction of Color*, Yale University Press, New Haven&London, 1975.

Art & Today, Ed.Phaidon Press Inc., New York, 2008

Bourdieu, Pierre, *Regulile artei*, Ed.Art, Bucuresti, 2012

Eco, Umberto, *Istoria urâtului*. Ed.RAO, București, 2007

Eco, Umberto, *Istoria frumuseții*, Ed. RAO, București,2005.

Flaming,Wiliam, *Arte și idei*, Ed.Meridiane, 1983

Kagan, M.S., *Morfologia artei*, Ed. Meridiane, 1979

Itten, Johannes, *The Art of Color*, John Wiley&Sons, INC, 2004.

Ruhrberg, Schneckenburger, Fricke, Honnef, *Art of the 20th Century*, Ed. Taschen, 2005.

5. Lucrarea de Disertație

Anii de studii: master II.

Cursul își propune sintetizarea acumulărilor de cunoștințe și deprinderi dobândite în practica artistică de atelier, prin corelare cu cursurile teoretice masterale, având ca scop finalizarea cercetării prin *Lucrarea de Disertație*. Conceptul fundamental, exhaustiv, care stă la baza acestei discipline este acela de operă originală, unică, reprezentativă pentru nivelul absolvirii studiilor masterale.

[Tema](#) acestei discipline coincide cu tema proiectului de Disertație, ce are ca standard cantitativ impus de regulamentele interne ale departamentului un număr de minimum 5 lucrări, iar ca standard calitativ îndeplinirea exigențelor de evaluare finală (media minimă fiind 6).

Bibliografie:

BOURRIAUD, Nicolas - *Estetica Relațională. Postproducție*, Editura IDEA Design & Print, Cluj, 2007

CONNOR, Steven - *Cultura postmodernă. O introducere în teoriile contemporane*, Editura Meridiane, București, 1999.

DE MICHELI, Mario – *Avangarda artistică a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1968.

FARTHING, Stephen [Ed.] – *Istoria artei de la pictura rupestră la arta urbană*, Editura Rao, București, 2011

GUȚĂ, Adrian - *Generația '80 în artele vizuale*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008

HOFMANN, Werner - *Fundamentele artei moderne. O introducere în formele ei simbolice*, vol.1 Editura Meridiane, București, 1977.

HONNEF, Klaus - *L'art contemporain*, Benedikt Taschen Verlag GmbH, Köln, 1992.

KESSLER, Erwin - *X:20. O radiografie a artei românești de după 1989*, Editura Vellant, București, 2013

LOVINK, Geert - *Cultura digitală. Reflecții critice*, Editura Idea Design & Print, Cluj, 2004

THE 20TH CENTURY ART BOOK, Phaidon Press Limited, London, UK, 1996

6. Studiul desenului pentru pictură

Anii de studii: licență III.

Transpunerea reprezintă esențialul în desen. Mijlocul de transpunere cel mai simplu este linia. Disciplină de bază în procesul de cunoaștere logică a lumii, desenul înseamnă descoperirea formei, reflectarea și transfigurarea ei în interesul expozitivității obiectului artistic.

Elementele gramaticale: punct, linie, suprafață, volum, se articulează, interrelaționează, formând astfel un ansamblu coerent. Cursul de desen urmărește descifrarea și organizarea formelor în spațiu și în plan, a proporțiilor, valorilor și mișcării în suprafața și spațiul plastic.

Se urmărește trecerea de la problematica anului doi de studiu, marcată prin abordarea tehnicilor de reprezentare bi și tridimensionale, la un nivel superior de înțelegere a semnificației și funcțiilor desenului în cadrul demersului pictural personal.

[Temele](#) vor fi adoptate complexității crescânde a anului de studiu.

Bibliografie:

GODFREY TONY, Drawing Today: Draughtsmen in the Eighties , Phaidon Inc Ltd; 1St Edition
edition 1990

Prof.univ.dr. Marcel Bunea